

Meedoen in je vrije tijd

**Een nadere analyse van de gegevens over participatie uit
de stad-Groninger Enquête Leefbaarheid en Veiligheid 2002**

Mayan van Teerns

**m.m.v. Ard Jan Leeferink
Louis Polstra**

Bureau Onderzoek, Gemeente Groningen, Dienst Sociale Zaken en Werk, februari 2004

Bureau Onderzoek van de dienst Sociale Zaken en Werk van de gemeente Groningen heeft als kernactiviteiten instrumentontwikkeling en uitvoering van beleidsondersteunend onderzoek, het toegankelijk maken van grote hoeveelheden data uit verschillende bronnen, gegevensanalyse, projectevaluatie en dienstverlening op het gebied van overheidsmarketing.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Samenvatting en conclusies	9
3. Algemeen	11
4. Risicogroepen	13
4.1 Niet-participanten.....	13
4.2 De risicogroepen nader beschouwd	15
5. Bevolkingsgroepen	17
6 Participantengroepen	19
6.1 Samenstelling participantengroepen.....	19
6.1 Samenhang tussen deelname aan verschillende activiteiten.....	20
6.2 Vrijwilligers.....	21
Bijlage 1 Doel en opzet van het onderzoek	23
Bijlage 2 De gestelde vragen	27
Bijlage 3 Samenhang soorten produceren met soorten consumeren	29

1. Inleiding

Participatie is een belangrijk onderwerp in de Stadsvisie van de gemeente Groningen. Het onderwerp participatie is nader uitgewerkt in de Sociale Pijler, een van de drie deelplannen van het Grote Stedenbeleid. Daarom heeft de dienst OCSW van de gemeente Groningen Bureau Onderzoek opdracht gegeven enig licht te werpen op de participatie in de stad.

Aan het woord 'participatie' worden verschillende betekenissen toegekend. Daarom gaan we eerst in op de vraag wat we verstaan onder participatie. Daarna specificeren we het onderzoeksonderwerp participatie, en komen doel en opzet van het onderzoek aan de orde. Aan het eind van deze inleiding geven we een gebruiksaanwijzing voor deze rapportage.

Wat we bedoelen met maatschappelijke participatie

Participatie is de verzelfstandiging van het werkwoord participeren. En dat betekent volgens Van Dale (1999) deelnemen (aan), deel hebben (in). Aan dit werkwoord is duidelijk te zien dat er iets bij hoort, een activiteit. Deze activiteit kan allerlei vormen hebben, zoals het meedoen in een voetbalteam of het meehelpen van burgers bij de ontwikkeling van gemeentelijk beleid. In dit onderzoek gaat het om maatschappelijke participatie in de zin van 'deelnemen aan activiteiten in de maatschappij'.

Participatie in de vrije tijd

In participatie of deelname aan maatschappelijke activiteiten zijn vier levenssferen te onderscheiden. In de eerste plaats het domein van betaalde arbeid, in de tweede plaats dat van scholing en opleiding, in de derde plaats dat van het huishouden en in de vierde plaats dat van de vrije tijd. Dit onderzoek richt zich op participatie en niet-participatie in de vrije tijd.

Consumenten en produceren

In de vrijetijdssfeer is in participatie onderscheid te maken tussen deelnemen als consument en deelnemen als producent. Consumenten nemen deel aan maatschappelijke activiteiten door louter hun aanwezigheid en interesse. Als producenten beschouwen we degenen die vrijwilligerswerk doen. Als consument zit je bijvoorbeeld in het filmhuis van het Oude RKZ¹, als producent of vrijwilliger zorg je dat er stoelen staan opgesteld en dat de bezoekers iets te drinken kunnen kopen.

Vrijwilligers: georganiseerd of ongeorganiseerd

Participeren als vrijwilliger kan in georganiseerd verband of ongeorganiseerd. Met 'georganiseerd verband' wordt bedoeld dat het werk voor een groep mensen tegelijk wordt georganiseerd zoals de vrijwilligers bij de voetbalvereniging

Waar het vrijwilligerswerk betreft waarbij de ene persoon iets doet voor de ander zonder tussenkomst van een organisatie, is sprake van ongeorganiseerd vrijwilligerswerk. Een voorbeeld hiervan is het meenemen van boodschappen voor uw zieke buurman.

De officiële definitie voor vrijwilligerswerk die binnen de gemeente Groningen wordt gehanteerd, betreft alleen georganiseerd vrijwilligerswerk: 'Vrijwilligerswerk is werk dat in georganiseerd verband wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving en waarvoor niet of een kleine onkostenvergoeding wordt betaald. Werk dat onbetaald wordt gedaan voor scholing, het eigen huishouden of dat van familie en/of burens wordt niet beschouwd als vrijwilligerswerk, werk waarvoor wordt betaald evenmin'. In dit onderzoek hebben we deze soorten onbetaald werk wel betrokken.

¹ Het Oude RKZ, of Oude Rooms-katholieke Ziekenhuis is een gelegaliseerd kraakpand. De bewoners hebben een aantal gezamenlijk activiteiten ontwikkeld die ook voor niet-bewoners toegankelijk zijn. Een van deze activiteiten is het vertonen van niet-commerciële films in het inpandige filmhuis.

Doel van het onderzoek

Met dit onderzoek willen we zicht krijgen op de deelname van inwoners van de gemeente Groningen aan verschillende activiteiten in de vrije tijd. Hoeveel stadgers nemen deel aan de onderzochte activiteiten, en wat zijn hun achtergrondkenmerken? In hoeverre nemen aan verschillende activiteiten verschillende groepen stadgers deel? We kijken ook naar niet-participatie in de vrije tijd, en proberen zo een beeld te vormen van risicogroepen voor non-participatie.

De resultaten bieden handvatten voor de afbakening en aanscherping van de gemeentelijke doelstellingen over participatie. Bovendien kunnen de resultaten van dienst zijn in het verbeteren van het meetinstrument (de vragenlijst).

De opzet van het onderzoek

In het najaar van 2002 is in de gemeente Groningen voor de vierde keer de enquête Leefbaarheid en Veiligheid afgenomen. Deze enquête wordt tweejaarlijks gehouden in het kader van het Grote Stedenbeleid. Evenals in 1996, 1998 en 2000 zijn aan inwoners van de gemeente middels een gestandaardiseerde lijst vragen gesteld over de beleving van de leefbaarheid en veiligheid in de eigen woonomgeving. In totaal hebben in 2002 bijna 5.000 stadgers, verdeeld over 14 wijken en 9 buurten, meegewerkt aan het onderzoek.

De gemeentelijke dienst OCSW heeft aan de standaardlijst een aantal vragen toegevoegd over participatie, in de zin van deelnemen aan een aantal vrijetijdsactiviteiten. Het gaat om vrijwilligerswerk, zelf sporten, en uitgaan. Bij uitgaan is gevraagd naar het bezoeken van sportwedstrijden, musea, theater, bioscoop, café, discotheek, kerk of moskee, buurt-, koffiehuis of ontmoetingsplaats. Verdere gegevens over de onderzoeksopzet zijn opgenomen in bijlage 1, de vragen zijn opgenomen in bijlage 2.

De rapportage

Deze rapportage bevat een nadere analyse van de gegevens over ontwikkelingen en frequentie in de rapportage 'Participatie; enquête onder burgers 2002'². We geven in hoofdstuk 2 de inhoud van het rapport in een notendop. Hoofdstuk 3 geeft een globaal overzicht van de vorm waarin de Groningers participeren, als vrijwilliger en als consument. De groepen die beduidend minder deelnemen aan de samenleving, de risicogroepen die worden herkend, belichten we in hoofdstuk 4. Hoofdstukken 5 en 6 behandelen de meest opmerkelijke bevindingen over participatie door groepen uit de bevolking en over de samenstelling van groepen participanten. Deze bevindingen zijn afkomstig uit de tabellen 8 en 9.

Naslagfunctie

Via de tabellen 8 en 9 op de pagina's 30 en 31 kan dit rapport dienen als naslagwerk over de deelname van groepen in de bevolking aan activiteiten in de vrijetijdssfeer. Ze geven informatie over participatie vanuit twee verschillende gezichtspunten. Tabel 8 gaat uit van groepen in de bevolking. Tabel 9 gaat uit van de onderzochte activiteiten. De combinatie tussen tabellen 8 en 9 maakt het mogelijk van alles op te zoeken over de participatie van de stadgers. Bijvoorbeeld: wie geïnteresseerd is in jongeren kan in tabel 8 vinden dat zij allemaal op een of andere manier participeren in hun vrije tijd. Achter de kolom niet-participatie, waar bij jongeren dus 0 procent staat, is te zien dat ze vooral veel consumerend participeren, 100 procent. Nog verder in dezelfde tabel is te zien dat ze vooral bovengemiddeld discotheken bezoeken; maar liefst 62 procent van de jongeren tegen 27 procent gemiddeld van de andere leeftijdsgroepen. Verder naar onderen in de tabel is dan te zien dat veel studenten en bewoners van het Centrum ook disco-en. Dat deze drie groepen elkaar overlappen behoeft geen betoog.

² Van Teerns, M. en A.J. Leeferink, 2003, Bureau Onderzoek gemeente Groningen

Is het nu ook zo dat het publiek in discotheken voornamelijk uit jongeren bestaat? Dat is te vinden in tabel 9. Daar zien we dat de helft van de volwassen discobezoekers jonger dan 25 jaar is.

Terug in tabel 8 is te zien dat van de diverse activiteiten waarin jongeren participeren, ze op cafébezoek met 94 procent het hoogst scoren.

2. Samenvatting en conclusies

In deze analyse van deelname aan maatschappelijk activiteiten in de vrije tijd door inwoners van de gemeente Groningen, is gekeken naar vrijwilligerswerk, zelf sporten, en uitgaan. Bij uitgaan is gevraagd naar het bezoeken van sportwedstrijden, musea, theater, bioscoop, café, discotheek, kerk of moskee, buurt-, koffiehuis of ontmoetingsplaats.

Met dit onderzoek willen we zicht krijgen op de deelname van inwoners van de gemeente Groningen aan verschillende activiteiten in de vrije tijd. Hoeveel stadgers nemen deel aan de onderzochte activiteiten, en wat zijn hun achtergrondkenmerken? In hoeverre nemen aan verschillende activiteiten verschillende groepen stadgers deel? We kijken ook naar niet-participatie in de vrije tijd, en proberen zo een beeld te vormen van risicogroepen voor non-participatie.

Vrijwel iedereen doet mee

We zien dat de overgrote meerderheid van de stadgers op een of andere wijze deelneemt aan een van de activiteiten die zijn onderzocht, 96 procent van alle volwassenen. Een kwart van de stadgers helpt als onbetaald vrijwilliger mee onderdelen van de samenleving draaiende te houden. Zij participeren vrijwel allemaal ook als consument.

Ouderen en werklozen verhoogd risico op niet-participatie

We detecteren 55-plussers, laagopgeleiden en personen die niet buitenshuis werken of leren als risicogroepen voor participatie in de vrije tijd. Zij participeren minder dan de andere onderscheiden bevolkingsgroepen, en zijn omgekeerd oververtegenwoordigd onder de niet-participanten. Onderling is er veel overlap tussen de groepen met een verlaagde participatiegraad; relatief veel ouderen zijn laagopgeleid en werken en leren niet (meer). Hoe ouder men wordt hoe minder men deelneemt aan de samenleving. Voor ouderen bestaat er behalve dit negatieve verband met leeftijd ook een positief verband met opleiding en inkomen. De lager opgeleiden bestaan voor het leeuwendeel ook uit ouderen, de overigen behoren tot de groep huisvrouwen en –mannen, werklozen en arbeidsongeschikten.

Uit de risicogroepen wonen relatief veel personen in de wijken Paddepoel, Vinkhuizen en Hoogkerk/de dorpen.

Buurthuizen, koffiehuis en ontmoetingsplaatsen belangrijk voor risicogroepen

Al met al geeft de mate van participatie in de vrijetijdssfeer door personen die niet werken of leren de grootste reden tot zorg. Voor deze groep is de gemeten participatiegraad het laagst en de vrijetijdssfeer de enige waarbinnen zij kunnen participeren. Zij bezoeken immers geen vorm van onderwijs en hebben geen betaald werk. Deze groep bestaat globaal gezien uit ouderen en werklozen, arbeidsongeschikten en huismannen en – vrouwen. Relatief veel van hen bezoeken buurthuizen, koffiehuis en/of ontmoetingsplaatsen. De buurthuizen in de wijken waar veel personen uit risicogroepen wonen, Hoogkerk/de dorpen en Vinkhuizen, worden dan ook het best benut.

Bezoekers kerk en buurthuis participeren elders minder als consument

De ontdekte regelmaat is dat wie deelneemt aan de ene activiteit relatief vaak ook deelneemt aan de andere. Maar er zijn uitzonderingen. Die zijn met name te vinden in het bezoek aan een buurt- of koffiehuis en in het bezoek aan kerk of moskee. Personen die wel eens een buurthuis, koffiehuis of ontmoetingsplaats bezoeken komen minder vaak in theater, bioscoop, café en discotheek. Kerkgangers gaan minder dan anderen naar sportwedstrijden, cafés en discotheken. Ook de combinatie vrijwilligerswerk en discotheekbezoek is er een met een negatief verband. Hier is dus sprake van gescheiden segmenten van de participatiemarkt.

Tweederde vrijwilligers in georganiseerd verband

Producterend participeren als vrijwilliger gebeurt in verhouding meer door personen boven de 45 jaar, mannen, autochtonen, hoogopgeleiden, personen die niet werken, leren of studeren maar ook niet gepensioneerd zijn, personen uit huishoudens met twee of meer volwassenen en kinderen en personen afkomstig uit huishoudens met hoge inkomens. De producerende participatie is vooral hoog in Beijum en laag in de Oosterparkwijk en de Oranje/Schilderswijk. Bijna tweederde van de respondenten is als vrijwilliger werkzaam via een organisatie. Eenderde doet werk voor andere mensen zonder tussenkomst van een organisatie.

Bijna een vijfde van de vrijwilligers houdt zich met sport bezig in het uitoefenen van dat vrijwilligerswerk. Bijna evenveel, 16 procent, begeven zich op het gebied van cultuur. Het element educatie is bij 15 procent van de vrijwilligers terug te vinden in hun vrijwillige arbeid en 13 procent houdt zich bezig met kinderen.

3. Algemeen

We onderscheiden twee manieren van participeren: consumerend en producerend. Onder producenten verstaan we vrijwilligers. De aantallen stadgers die in het een en/of het ander participeren staan hieronder in tabel 1 vermeld.

Tabel 1 Wijze van participeren

	vrijwilliger	niet-vrijwilliger	totaal	percentages
Consument	852	2.512	3.364	96%
niet-consument	7	128	135	4%
Totaal	859	2.640	3.499	100%
Percentages	25%	75%	100%	

Bijna iedereen doet mee

We zien dat de overgrote meerderheid van de respondenten deelneemt aan de samenleving via een van de activiteiten die zijn onderzocht. Een kwart van de respondenten helpt als vrijwilliger mee onderdelen van de samenleving draaiende te houden. Bijna alle vrijwilligers participeren ook als consument.

Een aantal van 128 personen participeert in geen van de onderzochte activiteiten; zij vertegenwoordigen 4 procent van alle respondenten.

Tabel 2 Niet-participatie en participatie in een aantal bevolkingsgroepen

	niet-participanten	participanten	totaal
Gemiddeld	4%	96%	100%
Leeftijd			
18-24	0%	100%	100%
25-44	1%	99%	100%
45-54	2%	98%	100%
55+	13%	87%	100%
Geslacht			
Man	3%	97%	100%
Vrouw	5%	95%	100%
Etnische achtergrond			
Nederlands	4%	96%	100%
Overia westers	3%	97%	100%
Niet-westers	4%	96%	100%
Opleiding			
Laa	15%	85%	100%
Middel	2%	98%	100%
Hoo	0%	100%	100%
Hoofdbezigheid			
Werk	1%	99%	100%
Student/scholier	0%	100%	100%
Huisvrouw/-man/werkloos	8%	92%	100%
Gepensioneerd	16%	84%	100%
Huishoudenstyp			
Eenpersoons	6%	94%	100%
Meer volwassenen	4%	96%	100%
Meer volwassen + kind(eren)	1%	99%	100%
Eenouder gezin	0%	100%	100%
Inkomen			
Laa	6%	94%	100%
Gemiddeld	3%	97%	100%
Hoo	0%	100%	100%
Wijken			
Beiium	1%	99%	100%
Centrum	1%	99%	100%
Hooakerk/de dorpen	9%	91%	100%
Korrewa/De Hooate	3%	97%	100%
Lewenbora	3%	97%	100%
Nieuw-oost	1%	99%	100%
Nieuw-west	1%	99%	100%
Nieuw-zuid particulier	5%	95%	100%
Nieuw-zuid corporatief	5%	95%	100%
Oosterpark	8%	92%	100%
Oranie/schilderswijk	1%	99%	100%
Oud-zuid	1%	99%	100%
Paddepoel	7%	93%	100%
Vinkhuizen	6%	94%	100%

4. Risicogroepen

4.1 Niet-participanten

Hiernaast in tabel 2 geven we informatie over het al dan niet participeren door een aantal bevolkingsgroepen in de gemeente.

Ouderen en lage inkomens vormen risicogroepen

We herkennen 55-plussers, laagopgeleiden en personen die niet buitenshuis werken of leren als risicogroepen. Zij participeren duidelijk minder dan de andere onderscheiden bevolkingsgroepen; respectievelijk 13, 15 en 16 procent in deze groepen nemen op geen enkele onderzochte manier deel aan de samenleving.

Tegelijkertijd vormen zij ook relatief grote delen van de groep niet-participanten (zie tabel 9 op pagina 31). In de volgende paragraaf blijkt dat er veel overlap is tussen deze categorieën. In tabel 9 is verder te lezen dat, naast de drie risicogroepen, er in de groep niet-deelnemers in verhouding veel vrouwen, alleenwonenden en personen uit huishoudens met lage inkomens.

Jongeren participeren allemaal

Jongeren tot 24 jaar kennen een participatiegraad van 100 procent, evenals hoogopgeleiden, studenten/scholieren, de ouders van eenoudergezinnen en huishoudens met hoge inkomens. We kunnen stellen dat voor deze groepen geen groepsgevoel risico bestaat. Wel is het mogelijk dat er individuen uit deze categorieën op geen of weinig manieren meedoen in de samenleving.

Tussen autochtonen en allochtonen bestaat hoegenaamd geen verschil waar het om participatie in de vrije tijd gaat.

Niet in de tabel te lezen, maar wel vermeldenswaardig is verder dat opleiding sterker samenhangt met participatie dan inkomen.

Vrijtijdsparticipatie laag in Hoogkerk, Oosterpark en Paddepoel

In de wijken Hoogkerk/de dorpen, Oosterparkwijk en Paddepoel is de deelname in de vrije tijd relatief gering. In Hoogkerk gaat dit vooral vaak samen met de leeftijd en het opleidingsniveau van de wijkbewoners. Onafhankelijk hiervan participeren werkenden in Hoogkerk minder dan in de rest van de gemeente. In de Oosterparkwijk is duidelijke samenhang te vinden met de vele eenpersoonshuishoudens en lage inkomens in de wijk, zowel onder werkenden als onder werklozen en gepensioneerden. Voor Paddepoel verklaart vooral een groot contingent aan ouderen de lage participatiegraad.

In een aantal andere wijken is de participatie juist hoog. Dat is het geval in Beijum, het Centrum, Nieuw-oost, Nieuw-west, de Oranje/schilderswijk en Oud-zuid. Voor het Centrum, de Oranjewijk/Schilderswijk en Oud-zuid hangt dit samen met de vele jonge hoogopgeleiden die in deze wijken wonen. In het Centrum zijn dat vooral studenten, in de beide andere wijken ook werkenden. Voor Beijum, Nieuw-oost en Nieuw-west is er een relatie met de vele werkenden met een gezin die in deze wijken een woning hebben gevonden.

Tabel 3. Samenstelling groepen participanten en niet-participanten binnen twee risicogroepen

	55-plussers N = 107		Laagopgeleiden N = 82	
	niet-participanten	participanten	niet-participanten	participanten
Leeftijd				
18-24			0%	8%
25-44			4%	21%
45-54			11%	19%
55 +			85%	53%
55-64	18%	41%		
65-74	36%	35%		
75 +	47%	24%		
Totaal	100%	100%	100%	100%
Geslacht				
Man	36%	44%	32%	44%
Vrouw	64%	56%	68%	56%
Totaal	100%	100%	100%	100%
Etnische achtergrond				
Nederlands	90%	90%	89%	90%
Overig westers	6%	6%	5%	4%
Niet-westers	5%	4%	6%	6%
Totaal	100%	100%	100%	100%
Opleiding				
Laag	67%	34%		
Middel	29%	42%		
Hoog	4%	24%		
Totaal	100%	100%	100%	100%
Hoofdbezigheid				
Werk	3%	18%	6%	32%
Student/scholier	-	1%	0%	2%
Huisvrouw/-man/werkloos	30%	32%	41%	38%
Gepensioneerd	67%	49%	53%	27%
Totaal	100%	100%	100%	100%
Huishouden				
Eenpersoons	46%	30%	44%	21%
Meer volwassenen	54%	68%	52%	57%
Meer volwassenen + kind(eren)	-	2%	4%	20%
Eenoudergezin	-	-	-	2%
Totaal	100%	100%	100%	100%
Inkomen				
Laag	44%	21%	49%	28%
Gemiddeld	54%	65%	50%	67%
Hoog	2%	14%	1%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%

4.2 De risicogroepen nader beschouwd

In deze paragraaf verdiepen we ons in de onderkende risicogroepen, 55-plussers, laagopgeleiden en personen die niet werken of leren. Over de twee grootste van deze groepen staan gegevens in tabel 3. Per variabele, zoals leeftijd, telt de dekolom op tot 100 procent.

Hoe ouder, hoe minder deelname aan activiteiten

Eerst bekijken we de deelname onder de stadgers van 55 jaar en ouder. Duidelijk is allereerst dat hoe ouder hoe minder er wordt geparticipeerd. We zien dat het aandeel 75-plussers onder de niet-participerende ouderen verhoudingsgewijs hoog is. Hierbij tekenen we aan dat zich in de groep die niet meewerkt aan de enquête vrij veel ouderen bevinden. Men vindt zichzelf te oud of de kinderen bellen dat vader of moeder dit niet meer opbrengt. Deze groep ouderen participeert dus ook minder in de enquête; de relatief actieven zullen aan zoiets als een enquête eerder meedoen. Het beeld dat we hier neerzetten zal dus waarschijnlijk positiever zijn dan de werkelijkheid.

Het verschil in participatie tussen mannen en vrouwen is niet significant. We concluderen dat geslacht niet bepalend is voor al dan niet participeren. Hetzelfde geldt voor etnische achtergrond.

Opleiding en inkomen positief voor participatie ouderen

Onder de niet-participerende ouderen vinden we ook relatief veel laagopgeleiden, gepensioneerden, alleenwonenden en personen uit huishoudens met een laag inkomen. Als we deze kenmerken binnen elk van de onderscheiden leeftijdsgroepen bekijken dan blijkt dat het huishoudentype vrijwel geen aanvullende betekenis heeft voor de mate van participatie. Alleen 75-plussers uit meerpersoonshuishoudens participeren vaker dan alleenwonende 75-plussers.

Niveaus van opleiding en inkomen doen er ook binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen toe. Uitzondering is de leeftijdsgroep van 55 tot 65 jaar, daarin maakt het inkomen niet uit voor de participatie.

Opleiding en inkomen hangen onderling sterk met elkaar samen. Bij hoog inkomen maakt het opleidingsniveau niet uit voor de mate van participeren van ouderen, bij hoog opleidingsniveau maakt het inkomen niet uit. Voor de groepen met minder hoge niveaus van opleiding en inkomen is de andere variabele ook van belang.

Concluderend stellen we dat behalve leeftijd, ook opleidingsniveau en inkomen samenhangen met de mate waarin ouderen deelnemen aan de samenleving.

Meeste laagopgeleiden zijn ouderen, rest is niet-werkend

Het leeuwendeel van de lager opgeleiden bestaat uit ouderen. Zij maken 84 procent van de groep niet-participerende laagopgeleiden uit. De andere niet-participerende laagopgeleiden zijn vooral huisvrouw of -man, arbeidsongeschikt of werkloos zijn, kortom de derde risicogroep. De drie geïdentificeerde risicogroepen vertonen dus een sterke mate van overlap.

Risicogroepen vooral in Paddepoel, Vinkhuizen en Hoogkerk

In de wijken Paddepoel, Nieuw-zuid en Vinkhuizen is meer dan een kwart van de inwoners 65 jaar of ouder. Meer dan een kwart van de wijkbewoners is laagopgeleid in de wijken Vinkhuizen, Paddepoel en Hoogkerk/de dorpen. Paddepoel en Hoogkerk tellen ook meer dan een kwart inwoners die huisvrouw of -man, werkloos of arbeidsongeschikt zijn.

5. Bevolkingsgroepen

In tabel 8 op pagina 30 geven we voor een aantal groepen stad-Groningers weer in welke mate deze groepen op de onderzochte manieren participeren. Zo betekent de 72 procent bij jongeren van 18 tot 25 jaar in de kolom 'sport' dat van deze jongeren 72 procent aan sport doet.

Wie wil weten hoe een groep participanten is samengesteld, bijvoorbeeld hoeveel van de sporters jongeren zijn, kijkt in tabel 9. op pagina 31.

Een deel van de informatie uit tabel 2 is nogmaals opgenomen, zodat alle informatie over participatie door een bevolkingsgroep in tabel 8 is gebundeld.

Werklozen vaak vrijwilliger, veel vrijwilligers in Beijum

Producterend participeren gebeurt in verhouding meer door personen boven de 45 jaar, mannen, autochtonen, hoogopgeleiden, personen die niet werken, leren of studeren maar ook niet gepensioneerd zijn, personen uit huishoudens met twee of meer volwassenen én kinderen, en personen afkomstig uit huishoudens met hoge inkomens.

Er zijn verhoudingsgewijs veel vrijwilligers te vinden in Beijum en weinig in de Oosterparkwijk en de Oranje/Schilderswijk. Voor Beijum kunnen we een verklaring vinden in het geringe aandeel ouderen in de wijk, voor de Oranje/Schilderswijk in het grote aandeel jonge stadjes. Voor de weinige vrijwilligers in de Oosterparkwijk is geen eenduidige verklaring te vinden in de samenstelling van de bevolking. Een laag inkomen en het alleenwonen geven een verklaring voor slechts een beperkt verlaagd percentage vrijwilligers (24 procent). Toch zijn er in de Oosterparkwijk beduidend minder vrijwilligers dan gemiddeld in de stad. Bij nader beschouwing van de data valt op dat een lager percentage vrijwilligers in een aantal groepen terugkomt. Zo doen in deze wijk minder mannen vrijwilligerswerk dan elders in de stad, evenals 25- tot 45-jarigen, hoogopgeleiden, alleenwonenden en personen uit huishoudens met een middeninkomen.

Buurthuizen, koffiehuis en ontmoetingsplaatsen belangrijk voor risicogroepen

We zien in bijna alle bevolkingsgroepen de hoogste mate van participatie via bioscoop en café. Van de jongeren van 18 tot 25 jaar bezoekt zelfs meer dan 90 procent deze uitgaansgelegenheden wel eens.

De 55-plussers en de gepensioneerden vormen hierop uitzonderingen. Bij hen winnen museum, theater, kerk en actief sporten het van bioscoop en café. Ook bezoekt ongeveer een kwart van hen wel eens een buurthuis, koffiehuis of ontmoetingsplaats. Daar komen ook relatief veel laagopgeleiden en personen uit de categorie huisvrouwen en –mannen, arbeidsongeschikten en werklozen. Waar uit het rapport 'Participatie; enquête onder burgers 2002'³ geconcludeerd zou kunnen worden dat de buurthuizen, koffiehuis en/of ontmoetingsplaatsen weinig nut hebben, concluderen we hier dat ze voor de gesignaleerde risicogroepen van relatief groot belang zijn voor deelname aan de samenleving.

Buurthuizen Hoogkerk en Vinkhuizen best benut

Als we de wijken vergelijken zien we dat de Hoogkerkers het minst van alle wijkbewoners sporten. Van hen beoefent 40 procent actief een sport. Aan de andere kant van het sportspectrum staat Oud-zuid, waar 75 procent van de bewoners aan sport doet. Evenals de inwoners van Vinkhuizen komen de Hoogkerkers ook minder in theaters en musea, en juist meer in een koffiehuis, buurthuis of ontmoetingsplaats. Verhoudingsgewijs maken ook veel bewoners van Lewenborg, Beijum en Paddepoel gebruik van buurthuis, koffiehuis of ontmoetingsplaats.

³ Van Teerns, M. en A.J. Leeferink, 2003, Bureau Onderzoek gemeente Groningen

6. Participantengroepen

In dit hoofdstuk gaan we wat verder in op de verschillende groepen participanten. Eerst bezien we de samenstelling van de verschillende participantengroepen, daarna proberen we enig licht te werpen op de samenhang tussen de verschillende vormen van participatie. Aan het eind van dit hoofdstuk geven we meer informatie over vrijwilligerswerk.

6.1 Samenstelling participantengroepen

In tabel 9 op pagina 31 kunnen we zien hoe de groepen participanten zijn samengesteld. Zo zien we dat van de volwassen bezoekers van kerk of moskee 90 procent van Nederlandse komaf is. Wie wil weten in welke mate een bevolkingsgroep participeert in een activiteit verwijzen we naar tabel 8 op pagina 30. Daar is bijvoorbeeld te vinden hoeveel Nederlandse stadjes wel eens een kerk of moskee bezoeken.

Per variabele, zoals etnische achtergrond, telt de deelkolom in tabel 9 op tot 100 procent. Voor de significantie van de uitkomsten is de groep deelnemers telkens vergeleken met de groep niet-deelnemers. Vermelding van de samenstelling van elke groep niet-deelnemers vervangen we door de samenstelling van de totale respondentengroep in de eerste kolom. Om alle informatie over de samenstelling van participantengroepen te bundelen is een deel van de informatie uit tabel 2 nogmaals opgenomen.

Vrijwilligers zijn de traditionele groepen en werklozen

Als we de consumenten en de vrijwilligers vergelijken valt op dat consumenten wat vaker jonger dan 25 jaar zijn, vrouw, allochtoon, laag of middelhoog opgeleid en afkomstig uit huishoudens met meerdere volwassenen zonder kinderen. Van de vrijwilligers zijn er juist meer ouder dan 45 jaar, man, autochtoon, hoogopgeleid, huisvrouw of –man of werkloos of arbeidsongeschikt, en afkomstig uit huishoudens met twee of meer volwassenen met kind(eren).

Bezoekers theater, bioscoop en café uit zelfde groepen

Kijkend naar de verschillende vormen van consumerend participeren is het eerste dat we constateren dat er bij alle vormen van deelnemen sprake is van duidelijk verschillen tussen de groepen stadjes die er wel en die er niet aan meedoen.

Onder sporters bevinden zich weinig 55-plussers, gepensioneerden en laag opgeleiden tegenover veel hoogopgeleiden en werkenden.

De groep bezoekers van sportwedstrijden bestaat uit relatief veel mannen, werkenden en bezoekers uit huishoudens met twee of meer volwassenen en kinderen. We zien er dan ook weinig ouderen.

Onder kerkbezoekers vinden we juist veel vrouwen, en zijn jongeren tot 25 jaar evenredig vertegenwoordigd.

Onder personen die wel eens naar een museum gaan zien we weinig laagopgeleiden en juist veel hoogopgeleiden, werkenden, en personen uit huishoudens met hoge inkomens.

In de groep theaterbezoekers treffen we verhoudingsgewijs weinig 55-plussers, laag opgeleiden en gepensioneerden aan, en veel hoogopgeleiden werkenden en personen uit huishoudens met hoge inkomens. Hetzelfde beeld geven de bioscoopbezoekers en cafébezoekers. De vraag dringt zich op of het ook om dezelfde personen gaat. Dat onderzoeken we in de volgende paragraaf.

We zien dat discotheken een specifieke groep bedienen; jongeren, leerlingen en studenten, en ook werkenden, vaak met een laag inkomen. Laagopgeleiden komen er weinig.

In het vorige hoofdstuk bleek al dat de risicogroepen relatief veel gebruik maken van buurthuizen, koffiehuis en ontmoetingsplaatsen. Dat beeld zien we hier terug: de bezoekers van deze voorzieningen behoren relatief vaak tot een risicogroep.

6.2 Samenhang tussen deelname aan verschillende activiteiten

Tabel 4 geeft de samenhang weer tussen de verschillende vormen van participeren. Uit de groep in de eerste kolom participeert het percentage erachter wel eens in de activiteit in de bovenste rij. Voorbeeld: van degenen die sporten doet 28 procent ook vrijwilligerswerk. Van degenen die niet sporten doet 19 procent dit wel eens.

Tabel 4 De overlap tussen de verschillende vormen van participatie

		bezoek aan									
		vrijwilligerswerk	sport	sportwedstrijd	museum	theater	bioscoop	café	disco	kerk/ moskee	buurt-/koffiehuis /ontmoetingsplaats
Gemiddeld		25%	60%	36%	67%	61%	73%	72%	27%	29%	17%
Vrijwilligerswerk		100%	69%	44%	44%	70%	70%	74%	24%	38%	23%
Niet		0%	57%	33%	33%	58%	58%	71%	28%	25%	15%
Sport		28%	100%	43%	73%	69%	83%	83%	34%	30%	17%
Niet		19%	0%	25%	57%	48%	58%	56%	18%	27%	18%
Bezoek											
aan	Sportwedstrijd	30%	73%	100%	69%	69%	82%	85%	39%	26%	19%
	Niet	22%	53%	0%	65%	56%	68%	65%	21%	30%	16%
	Museum	28%	66%	37%	100%	78%	82%	79%	29%	33%	17%
	Niet	18%	49%	33%	0%	27%	56%	58%	25%	20%	18%
	Theater	28%	68%	41%	85%	100%	86%	83%	31%	31%	16%
	Niet	19%	48%	28%	38%	0%	53%	55%	22%	25%	19%
	Bioscoop	26%	69%	40%	74%	72%	100%	87%	36%	28%	15%
	Niet	22%	37%	23%	45%	31%	0%	32%	4%	29%	24%
	Café	25%	69%	42%	73%	70%	88%	100%	37%	27%	14%
	Niet	23%	37%	19%	50%	37%	34%	0%	2%	32%	25%
	Disco	22%	74%	51%	70%	69%	96%	98%	100%	26%	13%
	Niet	26%	55%	30%	65%	58%	64%	62%	0%	29%	19%
	Kerk/moskee	33%	63%	32%	76%	66%	73%	69%	25%	100	20%
	Niet	21%	59%	37%	63%	59%	73%	73%	28%	0	16%
	Buurt-/koffiehuis	34%	59%	40%	65%	56%	63%	60%	21%	32%	100%
	Niet	23%	60%	35%	67%	62%	75%	75%	29%	28%	0%

Bezoekers kerk en buurthuis consumeren minder andere vrijetijdsbestedingen

In grote lijnen is het zo dat uit een groep die meedoet aan participatievorm A een groter deel ook meedoet aan een andere vorm van participatie dan uit de groep die niet meedoet aan participatievorm A. Dit is ook het antwoord op de vraag uit de vorige paragraaf of de bezoekers van theater, bioscoop en café dezelfde personen zijn of dat ze alleen afkomstig zijn uit dezelfde bevolkingsgroepen. Grotendeels gaat het om dezelfde personen, maar niet in sterkere mate dan bij andere samenhangen tussen deelname aan verschillende activiteiten. Maar er zijn uitzonderingen op deze algemene bevinding. Die zijn met name te vinden in het bezoek aan een buurt- of koffiehuis en in het bezoek aan kerk of moskee. Personen die wel eens een buurt- of koffiehuis of ontmoetingsplaats bezoeken komen minder vaak in theater, bioscoop, café en discotheek dan niet-bezoekers van buurt- of koffiehuis en ontmoetingsplaatsen. Kerkgangers gaan minder dan anderen naar sportwedstrijden, cafés en discotheeken. Ook de combinatie vrijwilligerswerk en discotheekbezoek is er een met een omgekeerd verband.

6.2 Vrijwilligers

In deze paragraaf gaan we wat verder in op de producerende participatie, het vrijwilligerswerk. De tabellen in dit hoofdstuk zijn ook in het rapport 'Participatie; enquête onder burgers 2002' opgenomen. Voor de volledigheid vermelden we ze hier ook en geven er een toelichting bij. Aan producerende participanten is gevraagd wat voor soort vrijwilligerswerk ze dan doen. De antwoorden zijn op een aantal manieren ingedeeld.

In de eerste plaats geven we de indeling zoals die eerder in 1998 en 1996 ook is gehanteerd, voor dezelfde vraag⁴.

Tabel 5 Soorten vrijwilligerswerk

	1996	1998	2002
Voor organisaties	42%	48%	63%
- Bestuurlijk	22%	23%	13%
- Organisatorisch	9%	12%	10%
- Ondersteunend	12%	14%	40%
Voor personen	37%	43%	35%
- Hulp	15%	26%	15%
Diensten voor anderen	9%	12%	12%
Overige hulp	6%	14%	3%
-Anders	22%	17%	20%
Sport/spel/ontspanning	13%	9%	14%
Educatie/vorming	9%	8%	6%
Overig	20%	9%	2%
Totaal	100%	100%	100%

⁴ Van Teerns, M. en A.J. Leeferink, 2003, *Participatie: enquête onder burgers 2002*. Groningen, Bureau Onderzoek van de gemeente Groningen

Meeste vrijwilligers werken voor organisatie

Bijna tweederde van de respondenten is als vrijwilliger werkzaam voor een organisatie. Een achtste is bestuurlijk actief, 10 procent organiseert activiteiten en de meeste zijn actief in de ondersteuning, bijvoorbeeld als collectant of als beheerder van de website van een vereniging. Een derde doet direct werk voor andere mensen. Dat is voor 15 procent hulp aan anderen en voor 20 procent dienstverlening aan anderen via een vereniging in de vorm van sport, spel of ontspanning, of educatie en vorming.

Opmerkelijk is dat de verschillen met de beide vorige meetjaren groot zijn. Dit kan veroorzaakt worden doordat in vorige jaren tijdens het afnemen van de enquête door de interviewers is gescoord in welke categorie het vrijwilligerswerk valt, terwijl dit de laatste keer door de onderzoekers is gebeurd.

Veel vrijwilligers in sportwereld

We hebben nog een aantal andere indelingen van het vrijwilligerswerk samengesteld. Dezelfde respondent kan op meerdere aspecten positief scoren. Iemand die bijvoorbeeld voetbaltraining geeft aan de pupillen scoort op zowel sport als educatie als op kinderen. De percentages tellen dus niet tot 100 op!

Tabel 6 Vrijwilligerswerk ingedeeld

	2002
Sport	18%
Cultuur	16%
Kerk	9%
School	8%
Buurt	7%
Natuur/dieren	2%
Educatie	15%
Bar/koffie/winkel	5%
Technische handelingen	4%
Collecteren	3%
Kinderen	13%
Gehandicapten	9%
Bejaarden	7%
Studenten	2%
Allochtonen	2%

Bijna een vijfde van de vrijwilligers houdt zich met sport bezig in het uitoefenen van dat vrijwilligerswerk. Bijna evenveel, 16 procent, begeeft zich op het gebied van cultuur. Het element educatie is bij 15 procent van de vrijwilligers terug te vinden en 13 procent houdt zich bezig met kinderen.

Samenhang soorten vrijwilligerswerk

In bijlage 3 vermelden we in lijstjes welke verschillen in consumerende participatie we hebben gemeten tussen verschillende groepen vrijwilligers.

Bijlage 1. Doel en opzet van het onderzoek

Doel

Met dit onderzoek willen we zicht krijgen op de deelname van inwoners van de gemeente Groningen en haar wijken aan verschillende activiteiten in de vrije tijd. Hoeveel stadjsers nemen deel aan de onderzochte activiteiten, en wat zijn hun achtergrondkenmerken? In hoeverre nemen aan verschillende activiteiten verschillende groepen stadjsers deel? We kijken ook naar niet-participatie in de vrije tijd, en proberen zo een beeld te vormen van risicogroepen voor non-participatie.

De resultaten bieden handvatten voor de afbakening en aanscherping van de gemeentelijke doelstellingen over participatie. Bovendien kunnen de resultaten van dienst zijn in het verbeteren van het meetinstrument (de vragenlijst).

Wijk- en buurtindeling

De resultaten van de enquêtes worden gepresenteerd op zowel stads-, wijk-, als buurniveau. Bij het wijkniveau gaat het om de indeling volgens het Grote Stedenbeleid, waarbij de gemeente is opgedeeld in veertien stadsgebieden (figuur 1). Binnen een aantal van deze wijken besteden we nog extra aandacht aan kleinere buurten. Het betreft hier negen buurten die zich kenmerken door een groot aandeel corporatiewoningen. Bovendien is er in meer of mindere mate sprake van een achterstandssituatie wat betreft de kwaliteit van de woonomgeving (en op sociaal-economisch gebied). De buurt Hoogkerk vormt hierop een uitzondering. Op het wijkniveau valt dit dorp binnen de gemeente weg tussen de overige gebieden waaruit de wijk Hoogkerk/de dorpen is samengesteld. Gezien de omvang en de geografische ligging van Hoogkerk binnen de gemeente is daarom besloten dit gebied apart aandacht te geven.

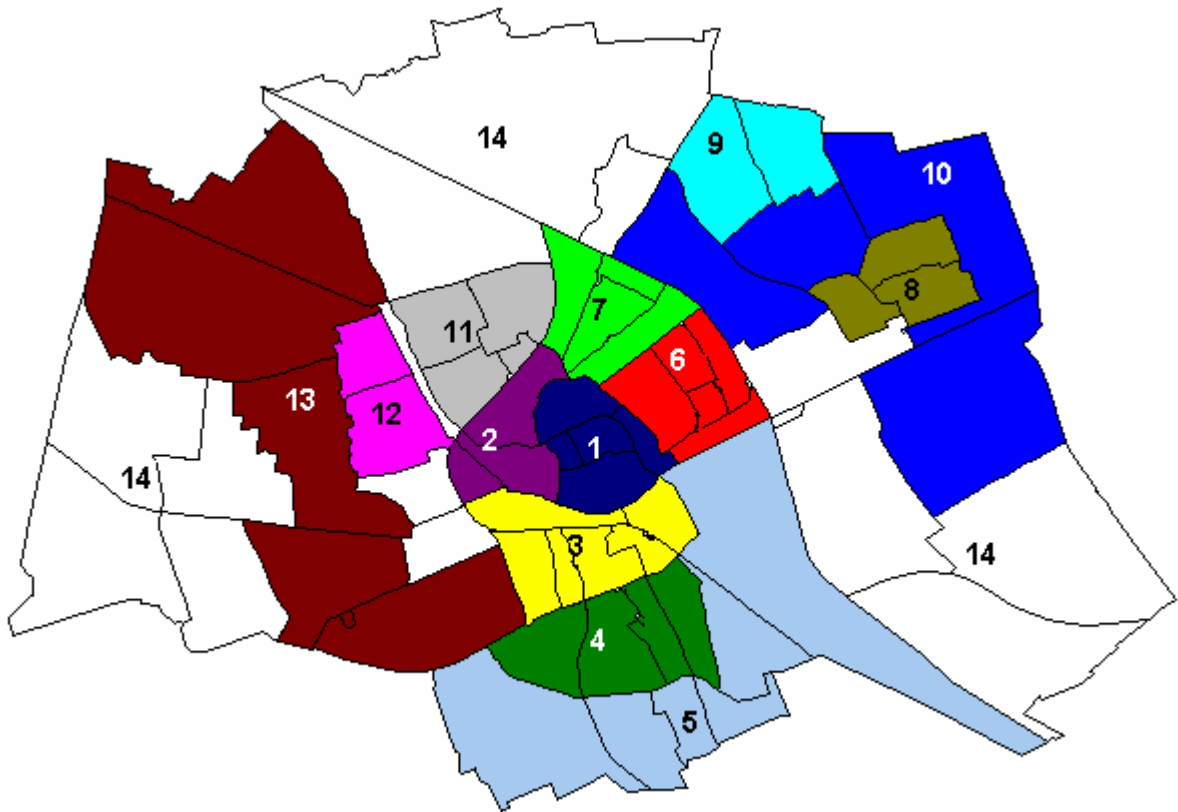
Telefonische enquête

De vragenlijst van de Enquête Leefbaarheid en Veiligheid is evenals voorgaande keren telefonisch afgenomen bij inwoners van de stad die 18 jaar zijn of ouder. Door inzet van eigen enquêteurs en met behulp van twee enquêtebureaus zijn in totaal 4.902 inwoners uit Groningen geënquêteerd. Alle geënquêteerde personen zijn middels een brief van de burgemeester vooraf op de hoogte gesteld van het onderzoek.

Steekproef en respons

Naast het trekken van conclusies voor de stad als geheel wordt dit in het onderzoek ook gedaan voor de afzonderlijke wijken en buurten. Om dit voor elk van de geselecteerde wijken en buurten te kunnen doen moeten voldoende personen uit die verschillende stadsgebieden aan het onderzoek hebben meegewerkt. Dit is gerealiseerd middels een zogenaamde getrapte steekproef: per wijk en buurt is telkens afzonderlijk een steekproef getrokken. Uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) daterend van 1 september 2002 zijn op persoonsniveau de steekproeven getrokken. Vervolgens heeft KPN hier telefoonnummers aan toegevoegd. Er is naar gestreefd om circa 250 personen per geselecteerd stadsgebied aan het onderzoek mee te laten werken. Eerst zijn steekproeven getrokken op wijkniveau. Om ook voldoende personen op het buurniveau te kunnen benaderen is de steekproef vervolgens aangevuld met inwoners uit de 9 geselecteerde buurten. Dit betekent dat voor een aantal personen geldt dat ze zowel onderdeel zijn van een wijk- als van een buurtsteekproef. Het totaal aantal personen dat telefonisch is benaderd bedraagt 8.610. Van deze personen hebben er uiteindelijk 4.902 aan de enquête meegewerkt, wat neerkomt op een response van 57 procent.

Figuur 1 GSB-wijkindeling

1. Centrum
2. Oranjewijk/Schilderswijk
3. Oud-zuid
4. Nieuw-zuid corporatief
5. Nieuw-zuid particulier
6. Oosterparkwijk
7. Korrewegwijk/De Hoogte
8. Lewenborg
9. Beijum
10. Nieuw-oost
11. Paddepoel
12. Vinkhuizen
13. Nieuw-west
14. Hoogkerk/de dorpenRepresentativiteit

Voor de vergelijkbaarheid is de wijze van steekproeftrekking gelijk aan die van voorgaande peiljaren. De wijkindelingen zijn ook gelijk gebleven. Enig verschil is dat in 1996 geen extra buurten zijn toegevoegd en geen gegevens over de wijk Nieuw-west zijn verzameld. Dit laatste omdat in 1996 deze wijk nog volop in aanbouw was. De buurten die voor 2002 zijn opgenomen waren in 1996 en 1998 ook onderdeel van het onderzoek.

Weging

Per onderscheiden wijk en buurt zijn wegingcoëfficiënten geconstrueerd en gebruikt voor de kenmerken leeftijd en geslacht. Dit betekent dat de antwoorden van een afzonderlijk persoon uit een groep waarvan relatief veel zijn geënquêteerd wat minder zwaar meetellen in het totaal. De antwoorden van een persoon uit een groep waarvan relatief weinig hebben meegewerkt worden dan iets zwaarder meegeteld.

De bedoeling hiervan is dat de uiteindelijke responsgroepen de bevolking van een gebied zo goed mogelijk representeren. Uit ervaring is bekend dat de verdelingen van deze achtergrondkenmerken in de responsgroep sterk kunnen verschillen met die in de populatie. In landelijk verband is afgesproken de volgende leeftijdscategorieën aan te houden bij het berekenen van de weging: 18-24 jaar, 25-44 jaar, 45-54 jaar, en 55 en ouder.

Omdat wijken qua inwonertal nogal variëren is voor uitspraken over de stad als geheel nog een extra weging toegepast. Deze weging weerspiegelt naast de geslachts- en leeftijdsverhoudingen ook het inwonertal per wijk. Voor uitspraken over de stad als geheel zijn de extra gekozen personen op het buurniveau uitgesloten van de analyses. De wijken bestrijken immers de gehele gemeente en de gehele responsgroep (N = 4.902) is groot genoeg voor betrouwbare uitspraken.

Bijlage 2. De gestelde vragen

De volgende vragen gaan over de verschillende terreinen waarop u actief kunt zijn buiten uw werk, school of huishouden..

1a. Doet u op de één of andere manier aan sport? Denksporten tellen ook mee.
(ENQ: SPORTBEOEFENING HOEFT NIET NOODZAKELIJK IN CLUBVERBAND)

- (0) nee → (ENQ: NAAR VRAAG 2)
- (1) ja

1b. Hoe vaak sport u?
(ENQ: HET GAAT OM HET TOTAAL VAN DE GEZAMENLIJKE ACTIVITEITEN)

- (5) enkele malen per week
- (4) 1 maal per week
- (3) meerdere malen per maand
- (2) 1 maal per maand
- (1) minder dan 1 maal per maand

1c. Sport u meestal samen met anderen, of alleen?

- (2) meestal samen met anderen
- (0) meestal alleen
- (1) beide ongeveer even veel

2. Ik noem u een aantal gelegenheden waarnaar u uit kunt gaan. Wilt u elke keer aangeven hoe vaak u deze bezoekt?

- a) Allereerst een sportwedstrijd. Hoe vaak bezoekt u die?
- b) museum
- c) theater
- d) bioscoop
- e) café
- f) discotheek
- g) kerk of moskee
- h) buurthuis/koffiecentrum/ontmoetingsplaats

Antwoordmogelijkheden:

- (5) enkele malen per week
- (4) 1 maal per week
- (3) meerdere malen per maand
- (2) 1 maal per maand
- (1) minder dan 1 maal per maand
- (0) nooit

3a. Bent u op de één of ander manier actief als vrijwilliger? Geeft u bijvoorbeeld regelmatig hulp aan buren, zieken of ouderen, of hebt u een functie in een club, vereniging, kerk, moskee, buurthuis of politieke partij, of bent u misschien leesmoe­der of –vader op een school?

- (0) nee → (ENQ: NAAR VRAAG 4)
- (1) ja, namelijk als

3b. Hoe vaak bent u hier alles bij elkaar mee bezig?

(ENQ: HET GAAT OM HET TOTAAL VAN DE GEZAMENLIJKE ACTIVITEITEN)

- (5) enkele malen per week
- (4) 1 maal per week
- (3) meerdere malen per maand
- (2) 1 maal per maand
- (1) minder dan 1 maal per maand
- (9) weet niet/ wil niet zeggen

Bijlage 3. Samenhang soorten produceren met soorten consumeren

Per groep vrijwilligers is gemeten of er een significant verband bestaat met verschillende vormen van consumerend participeren. Een plusje in de kolom 'theater' bij vrijwilligers die organisatorisch werk doen betekent dat van deze vrijwilligers een groter deel wel eens een theater bezoekt dan van degenen die niet in deze vorm vrijwilligerswerk verrichten.

Tabel 7 Samenhang produceren en consumeren

~	bezoek aan								
	sport	sportwedstrijd	museum	theater	bioscoop	café	disco	kerk	buurt-/koffiehuis /ontmoetings- plaats
Voor organisaties									
Bestuurlijk								-	
Organisatorisch				+					+
Ondersteunend	-							+	
Voor personen									
Diensten voor anderen	-	-	+	-	-	-	-	-	+
Overige hulp		-			-				
Sport/spel/ontspanning	+	+							
Educatie/vorming			+	+	+			+	
Via organisatie									
Sport	+	+			+	+	+	-	
Cultuur		-		+					
Kerk	-	-		-	-		-	+	
School	-								
Buurt							-	-	+
Natuur/dieren te kleine aantallen									
Educatie		+	+		+				
Bar/koffie/winkel te kleine aantallen									
Technische handelingen te kleine aantallen									
Collecteren									
Kinderen					+				
Gehandicapten	-				-			+	
Bejaarden te kleine aantallen									
Studenten te kleine aantallen									
Allochtonen te kleine aantallen									

Tabel 8. Percentage deelnemers aan participatievormen naar aandeel op de totale bevolking naar diverse categorieën

	bezoek aan											
	niet-participanten	vrijwilligers	consumenten	sport	sportwedstrijd	museum	theater	bioscoop	café	disco	kerk	buurt/koffie-huis/ontmoetingsplaats
Gemiddeld	4%	25%	96%	60%	36%	67%	61%	73%	72%	27%	29%	17%
Leeftijd												
18-24	0%	21%	100	72%	45%	60%	59%	93%	94%	62%	29%	12%
25-44	1%	25%	99%	67%	41%	73%	70%	88%	88%	32%	25%	13%
45-54	2%	28%	97%	55%	34%	74%	67%	73%	66%	6%	29%	22%
55+	13%	25%	87%	41%	19%	58%	44%	30%	28%	1%	33%	26%
Geslacht												
Man	3%	26%	97%	61%	46%	66%	60%	75%	77%	30%	25%	18%
Vrouw	5%	23%	95%	59%	26%	68%	62%	71%	67%	25%	32%	17%
Etnische achtergrond												
Nederlands	4%	25%	96%	59%	36%	66%	61%	72%	71%	27%	29%	17%
Overig westers	3%	21%	96%	60%	32%	70%	63%	73%	76%	27%	23%	15%
Niet-westers	4%	18%	95%	60%	30%	57%	46%	78%	69%	36%	27%	26%
Opleiding												
Laag	15%	19%	84%	32%	25%	36%	28%	34%	30%	8%	22%	29%
Middel	2%	23%	97%	60%	36%	61%	55%	75%	73%	33%	30%	18%
Hoog	0%	28%	100	72%	39%	84%	80%	87%	88%	29%	30%	12%
Hoofdbezigheid												
Werk	1%	24%	99%	67%	43%	74%	71%	86%	86%	31%	27%	14%
Student/scholier	0%	21%	100	76%	41%	63%	60%	95%	98%	62%	30%	12%
Huisvrouw/-man/werkloos	8%	30%	92%	44%	23%	56%	46%	51%	46%	9%	29%	27%
Gepensioneerd	16%	21%	83%	35%	16%	52%	34%	20%	17%	1%	34%	27%
Huishoudenstype												
Eenpersoons	6%	24%	94%	62%	28%	72%	62%	72%	73%	31%	26%	16%
Meer volwassenen	4%	22%	96%	61%	35%	65%	59%	69%	69%	28%	30%	16%
Meer volwassen + kind(eren)	1%	31%	99%	58%	45%	65%	63%	83%	77%	22%	28%	20%
Eenoudergezin	0%	24%	100	51%	29%	71%	63%	87%	78%	24%	31%	18%
Inkomen												
Laag	6%	24%	94%	58%	32%	59%	53%	73%	74%	37%	29%	18%
Gemiddeld	3%	24%	96%	59%	36%	65%	58%	69%	67%	25%	28%	19%
Hoog	0%	29%	100	70%	42%	82%	81%	86%	87%	23%	28%	10%
Wijk												
Beijum	1%	34%	98%	60%	38%	64%	58%	81%	76%	20%	27%	23%
Centrum	1%	23%	100	72%	40%	83%	78%	89%	94%	43%	27%	5%
Hoogkerk/de dorpen	9%	28%	88%	40%	31%	45%	43%	59%	49%	19%	31%	34%
Korreweg/De Hoogte	3%	21%	95%	60%	35%	68%	63%	78%	79%	35%	23%	14%
Lewenborg	3%	22%	95%	50%	35%	63%	57%	73%	61%	21%	23%	24%
Nieuw-oost	1%	28%	98%	56%	48%	71%	69%	82%	78%	22%	26%	18%
Nieuw-west	1%	29%	99%	60%	38%	69%	68%	78%	74%	22%	34%	18%
Nieuw-zuid particulier	5%	27%	93%	58%	30%	62%	59%	63%	66%	19%	33%	17%
Nieuw-zuid corporatief	5%	21%	92%	59%	39%	75%	68%	68%	65%	16%	33%	12%
Oosterpark	8%	17%	91%	56%	36%	62%	57%	73%	73%	28%	25%	14%
Oranje/schilderswijk	1%	18%	98%	71%	36%	74%	71%	80%	82%	30%	27%	11%
Oud-zuid	1%	29%	99%	75%	36%	79%	68%	83%	85%	42%	28%	16%
Paddepoel	7%	22%	90%	47%	27%	55%	47%	57%	51%	20%	33%	21%
Vinkhuizen	6%	30%	93%	57%	38%	45%	33%	53%	55%	25%	32%	31%

Tabel 9. Participanten onderscheiden naar diverse categorieën

	totaal	niet-participanten	vrijwilligers	consumenten	sport	bezoek aan								
						sportwedstrijd	museum	theater	bioscoop	café	disco	kerk	buurt/koffie-huis/ontmoetingsplaats	
Leeftijd														
18-24	22%	2%	19%	24%	26%	27%	20%	21%	28%	28%	49%	22%	15%	
25-44	40%	6%	41%	42%	44%	46%	44%	46%	48%	49%	47%	35%	30%	
45-54	14%	9%	17%	14%	13%	14%	16%	16%	14%	13%	3%	15%	18%	
55+	24%	82%	24%	21%	16%	13%	21%	17%	10%	9%	1%	28%	36%	
Geslacht														
Man	49%	37%	53%	48%	50%	63%	48%	48%	50%	52%	53%	43%	50%	
Vrouw	51%	63%	47%	52%	50%	37%	52%	52%	50%	48%	47%	57%	50%	
Etnische achtergrond														
Nederlands	88%	88%	90%	88%	88%	90%	88%	89%	88%	88%	86%	90%	86%	
Overig westers	6%	6%	5%	6%	6%	6%	7%	7%	6%	7%	6%	5%	6%	
Niet-westers	6%	6%	4%	6%	6%	5%	5%	4%	6%	5%	7%	5%	8%	
Opleiding														
Laag	15%	65%	12%	14%	8%	11%	8%	7%	7%	6%	4%	12%	26%	
Middel	43%	30%	40%	44%	42%	43%	39%	38%	43%	43%	51%	44%	44%	
Hoog	42%	5%	48%	42%	50%	46%	53%	55%	50%	51%	44%	44%	30%	
Hoofdbezigheid														
Werk	58%	10%	57%	60%	64%	69%	64%	68%	68%	69%	65%	54%	45%	
Student/scholier	13%	0%	11%	14%	16%	15%	12%	13%	17%	18%	29%	14%	9%	
Huisvrouw/-man /werkloos	17%	35%	21%	15%	12%	11%	14%	13%	12%	11%	5%	17%	26%	
Gepensioneerd	13%	55%	11%	11%	7%	6%	10%	7%	4%	3%	0%	15%	20%	
Huishoudenstype														
Eenpersoons	25%	41%	24%	25%	26%	20%	27%	26%	25%	26%	29%	23%	24%	
Meer volwassenen	51%	52%	46%	52%	51%	50%	49%	49%	48%	48%	51%	53%	48%	
Meer volwassen +	22%	6%	27%	21%	21%	28%	21%	22%	25%	23%	18%	22%	25%	
Eenoudergezin	2%	0%	2%	2%	2%	2%	2%	2%	3%	2%	2%	2%	2%	
Inkomen														
Laag	26%	43%	25%	25%	24%	23%	23%	22%	26%	26%	34%	26%	27%	
Gemiddeld	56%	55%	54%	57%	54%	56%	55%	53%	53%	52%	50%	56%	62%	
Hoog	18%	2%	21%	18%	21%	22%	23%	24%	22%	22%	15%	18%	11%	

per onderscheiden categorisering (vetgedrukt) tellen de scores steeds op tot honderd procent